

PROSVETNI DELAVEC

Peti kongres Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije in naloge našega sindikata

Predsedstvo Centralnega odbora Sindikata prosvetnih in znanstvenih delavcev Jugoslavije je na eni svojih sedaj nedavno obravnavalo naloge našega sindikata v zvezi s kongresom Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije; članek, ki ga objavljamo, je napisal Stevan Bezdanov, sekretar CO Sindikata prosvetnih in znanstvenih delavcev Jugoslavije, in je neposredno izraz zaključkov omenjene seje.

Delo petega kongresa SZDLJ in njegovi sklepi pomenijo nedvomno enega najpomembnejših dogodkov v našem družbenem življenju v zadnjem času. Na kongresu je tovariš Tito prikazal družbeni in gospodarski razvoj naše države v razdobju preteklih sedem let ter opozoril na najvažnejše naloge naše družbe v sedanjem trenutku in v bližnji prihodnosti.

Za to časovno razdobje sedem let — od četrtega do petega kongresa — je značilen velikanski vzpon in uspehi tako na področju gospodarstva (zlasti v poglavitnih vejah proizvodnje in industriji izdelkov za široko potrošnjo) kakor tudi na področju razvijanja socialističnih družbenih odnosov.

Posebna pozornost je bila na kongresu posvečena vprašanju šolstva in prosvete, o katerih so razpravljali z gledišča splošnega družbenega in gospodarskega razvoja pri nas. Ugotovljeno je bilo, da je prišlo na področju šolstva in prosvete do vrste zelo pomembnih izprememb, ki prihajajo vedno močnejše do izraza v reformi celotnega sistema vzgoje in izobraževanja; opozorili so tudi na naloge, ki jih bo treba rešiti na tem področju v prihodnje.

Gradivo petega kongresa, po

dine izrednega pomena, pa kolektivi v določenem številu šol (in ne majhnem številu) želijo nadomestiti tiste elemente, ki manjkajo v vzgojno-izobraževalnem procesu, zlasti povezanost z življenjem in praktičnimi problemi; proizvodno delo učencev kot sredstvo za uporabo pridobljenega znanja kot tudi za pridobivanje novega; razne oblike aktivnosti učencev, s pomočjo katerih se razvija smisel in potreba za kolektivno delo, in drugo.

Napori učiteljskih kolektivov so v teh šolah usmerjeni na razvijanje omenjenih dopolnilnih oblik šolskega dela, v katerih otroci v skladu s svojimi zanimanji prostovoljno delajo (v tem vidijo zdravilo za boleznijo stare šole). Obstoj velikega števila raznovrstnih svobodnih aktivnosti učencev pa ustvarja v učiteljskem kolektivu prepričanje, da so v pogledu šolske reforme naredili vse, kar je bilo potrebno, in da je to stvarno vse, kar

šolska reforma hoče. Ker ti elementi ne izvirajo iz pouka, usmerjenega proti resničnim življenjskim problemom, se pojavljajo samo kot dodatek, ne pa kot organski del celotnega vzgojno-izobraževalnega dela.

Učiteljski kolektivi pogosto vso svojo energijo usmerjajo k reševanju vprašanj na področju dopolnilnih aktivnosti, medtem ko pouk v ožjem smislu ostaja neizpremenjen. Pri pouku se v bistvu ni nič posebnega izpremenilo, razen kadar kaka nova razvitejša oblika dela ne vsili zahteve po izpremembi. Vendar takšne delne zahteve v glavnem vodijo le do izprememb znotraj obdelave posameznih tem iz programa, ne pa do totalne preorientacije pouka ustreznega predmeta ali vsega področja.

Pri večjem številu naših šol pada v oči velika neskladnost — velika oddvojenost — med tistimi, kar učijo in delajo v šoli, in tistimi, kar se normalno dogaja v življenju. Take šole ne

udeležbe učencev pri realizaciji analog družbenega načrta gospodarskega razvoja je treba sistematično delati pri poučevanju določenega predmeta na pojasnjevanju vseh ukrepov, ki se pojavljajo v našem gospodarstvu, s čimer bo učencem omogočeno, da bodo lahko sledili in razumeli gospodarski razvoj. Tako mora družbeni plan gospodarskega razvoja naše države in posamezne komune biti v vsaki

šoli osnovno gradivo za konkretizacijo učencevega znanja.

Osnovne organizacije našega sindikata morajo delati na tem, da bodo to gradivo proučevali zlasti strokovni aktivisti v komuni, ker prav preko teh aktivov lahko izdelajo diferenciacijo in izbor gradiva za pouk pri posameznih predmetih. Strokovnjaki v komuni lahko pri tem nudijo prosvetnim delavcem dragoceno pomoč.

Pomoč gospodarskih organizacij je nujna

V Splošnem zakonu o šolstvu, v vseh dokumentih o reformi šolstva kot tudi v kongresnem gradivu so poudarjene zahteve po povezovanju pouka v vseh šolah s proizvodnim delom.

Šola je zlasti dolžna: — uporabljati in razvijati take oblike in metode učnega in vzgojnega dela, ki temeljijo na povezavi pouka z uporabo pridobljenega znanja;

— povezovali vzgojo in izobraževanje s proizvodnim delom s pritegotvovanjem izvenšolske aktivnosti mladine v sodelovanju z gospodarskimi in družbenimi organizacijami ter zavodi.

(Splošni zakon o šolstvu 91. čl.)

V Dokumentu o osnovni šoli je med drugim rečeno:

»Da bi vsestransko razvili osebnosti in zadovoljili potrebe mladine po delu in sodelovanju v proizvodnji družbenih vrednot, se v osnovne šole uvaja proizvodno in drugo koristno delo. Tako bo že v osnovni šoli postalo delo sestavni del učencevega življenja, delovna vzgoja pa eden izmed čimteljev zmanjševanja razlik med fizičnim in intelektualnim delom.« (Temeljni učnega načrta in programa za osnovne šole, str. 44.)

Zahteva po povezovanju pouka s proizvodnim delom je postavljena pred vse šole. Dolžnost naših organizacij je, da podvzamejo vse z namenom, da bi z ostalimi družbenimi čimtelji v komuni ustvarile pogoje za uresničitev teh zahtev.

Težave pri čvrstejšem povezovanju med šolo in gospodarskimi organizacijami v komuni se pojavljajo po večini zaradi nerazumevanja gospodarskih organizacij. Tako le-te izjavljajo, da jih obiski mladine v podjetju pogosto ovirajo pri delu in zato zmanjšujejo učinek. Mnoga podjetja ne dovoljujejo niti obiskov ekskurzij, kaj šele direktnega vključevanja mladine v delo. Nekatera podjetja se upirajo tudi obiskom samih učiteljev, ki bi hoteli obiskati proizvodne obrate z namenom, da se seznanijo s procesi proizvodnje, njeno tehniko in tehnologijo, da bi učencem pri pouku svojega predmeta lahko podali stvarne osnove za razumevanje sodobne proizvodnje.

Zaradi vsega tega v nekih šolah učitelji in učenci zelo slabo poznajo proizvodno-tehnično okolje, v katerem dela šola.

Novi sistem nagrajevanja v gospodarskih organizacijah se mora odraziti tudi v šolah

Tovariš Kardelj je na kongresu, ko je govoril o nalogah, od katerih je odvisna nadaljnja izgradnja socialističnih družbenih odnosov pri nas v prihodnjih letih, dejal, »da je za nemoten razvoj teh odnosov potrebno vzporedno in kar najbolj skladno delovanje dveh osnovnih čimteljev družbenega razvoja. Prvi čimtelj so materialni ekonomski odnosi, t.j. odnosi v družbeni delitvi, ki morajo biti osnovni stimulansi materialnega razvoja in družbenega napredka sploh; drugi čimtelj pa je zavestni in organizirani vpliv človeka, vseh ljudi kot članov družbene skupnosti, posebej pa še njenih naprednih sil.«

V zvezi z odnosi v družbeni delitvi je treba omeniti tendenco kar najbolj doslednega izvajanja osnovnega principa socialistične delitve, principa nagrajevanja po delu. Možnost, da samostojno odločajo o delitvi dela

Nekatere gospodarske organizacije smatrajo, da je pomoč gospodarstva šolam izčrpana s tem, da jim kdaj pa kdaj poklonijo kako staro orodje, enostavne stroje ali surovinske odpadke (čeprav je tudi to za šolo velikega pomena). Vendar je važnejše od tega — učencem omogočiti, da spoznajo in občutijo stvarno proizvodnjo, da doživijo pravi režim socialistične proizvodnje, da na konkretnih primerih spoznajo, kako ljudje z močjo svojega uma, poslušajoč se prirodno-znanstvenih zakonitosti, prilagajujejo in osvajajo naravo za svoje potrebe. To bi dalo pouku v šoli povsem drug značaj; s takšnimi vplivi bomo izvedli totalno preorientacijo v smislu dajanja znanja učencem povsem praktičen značaj.

Treba je poudariti tudi to, da smatrajo nekateri pomoč, ki jo gospodarske organizacije nudijo šolam, kot nekaj, kar ni dolžnost podjetja — v širšem smislu družbe — in da oni to delajo iz svoje širokogrudnosti in ker imajo razumevanje za probleme šole. To so v resnici izključno šolski problemi (ne pa tudi problemi družbe), toda šola ni v stanju, da bi reševala vse to in čeprav bi učiteljski kolektivi napeli vse sile. Pomoč, ki prihaja včasih od drugod, ni posledica tega, da so »dajalci pomoči« stvarno uvideli neobhodnost, da to naredijo, ker bi v nasprotnem primeru ostala vrsta vprašanj na področju vzgoje in izobraževanja učencev nerešena, marveč so to v glavnem zasluge posameznih ljudi v šoli, ki imajo »dobre veze« z vodstvi podjetij, ali z organi oblasti v komuni. Včasih pa dajejo gospodarske organizacije na večkratne pismene in ustne prošnje šole takšno pomoč, ki bi se lahko označila tudi kot miloščina (»nekaj jim bomo dali, da bodo že enkrat nehali prosjati«).

Občinski odbori našega sindikata in osnovne organizacije morajo načeti to vprašanje preko občinskih sindikalnih svetov in delavskih svetov v gospodarskih organizacijah in k temu pritegniti še druge družbene čimtelje v komuni. Priporočljivo je, da bi o teh vprašanih organizirali posvetovanje v komuni, kjer bi bili poleg prosvetnih delavcev prisotni tudi predstavniki gospodarskih organizacij, Socialistične zveze, Zveze komunistov in drugi.

DOBER DAN, UČENOST!

Pouk v šolah je treba iz osnove izpremeniti

Smo v času, ko so skoro vse naše šole (vse splošno izobraževalne) začele z novimi učnimi načrti in programi, v katerih so izbrano zajete zahteve, ki jih pred naše šolstvo postavljata družba in gospodarstvo.

Za pred sprejetjem novih učnih načrtov in programov so bili v večjem številu naših šol napori učiteljskih kolektivov in šolskih odborov usmerjeni k uvajanju sodobnejših elementov v učnovzgojni proces v smislu vključevanja tega dela s stvarnimi potrebami našega družbenega in gospodarskega življenja. Novi učni načrti in programi dajejo možnosti, da na široki fronti začnemo s tako organizacijo učnovzgojnega procesa v šolah, ki bo v največji meri zagotovil pripravo mladine za življenje v naši socialistični skupnosti.

Čeprav smo v velikem številu naših šol dosegli že lepe rezultate pri uresničevanju koncepte nove šole — to ne le z

napori učiteljskih kolektivov, temveč tudi s polnim razumevanjem komun — vendar se kaže potreba po energičnejšem pospeševanju procesa prilagajevanja šolskega dela družbenim potrebam, ki stalno in zelo hitro rastejo. Napore učiteljskih kolektivov je treba osredotočiti na reševanje tistih vprašanj, ki vsebinsko spreminjajo značaj izobraževanja otrok v šoli.

V zvezi s tem je treba opozoriti na nekatere pojave, proti katerim se morajo naše organizacije odločno boriti.

V naših šolah se intenzivno dela pri razvijanju raznovrstnih oblik svobodnih aktivnosti učencev; snujejo se znanstveni klubi, klubi mladih tehnikov, šolske, pionirske zadrage, gospodarski kombinati, uvajajo se v te organizacije tarifni pravilniki (!?!); organizirajo se razne oblike proizvodnega in družbeno-koristnega dela itd.

Z vsemi temi oblikami dela, ki so za vsestranski razvoj mlade

dajejo dovolj resničnega, sodobnega znanja, potrebnega za življenje v naši družbi, ki se z gigantskimi koraki razvija naprej, temveč po večini le papirnato znanje o dejstvih brez praktičnega znanja o uporabnosti. Težišče dela nekaterih učiteljev je na tem, da bi učenca kar največ naučili, manj pozornosti pa poklanjajo vprašanju značaja tega znanja — stopnji njegove uporabnosti. Ni prestra ocena, če pravimo, da je znanje, ki ga pridobijo učenci v teh šolah, »sterilno« in kot takšno ne pomaga učencu pri usposabljanju za reševanje življenjskih problemov, v katerih se bo znašel po zaključku šolanja.

Naše sindikalne organizacije morajo skupaj s prosvetno-pedagoško službo neprestano bdeti nad temi problemi, o njih razpravljati na svojih sestankih, posvetovanjih in podobno, da bi usmerile napore učiteljskih kolektivov k njihovem reševanju.

Da bi bila šola sposobna vskladiti svoje delo z gospodarskim razvojem naše države, je treba elemente družbenega načrta gospodarskega razvoja celotne skupnosti, posebej pa še določene komune, skladno vključevati v vse učne predmete in učna področja. Razen fizične

Sklepi plenuma republiškega odbora federacije sindikatov javnih služb Slovenije

Plenum republiškega odbora federacije sindikatov javnih služb Slovenije je na svojem zasedanju dne 25. junija 1960 obravnaval uslužbenški sistem v pogojih delavskega in družbenega samoupravljanja ter komunalnega sistema in sprejel sledeče sklepe:

Javne službe kot sestavni del mehanizma našega družbenega sistema moramo obravnavati v sklopu vsega našega družbenega razvoja. Značilnost tega razvoja je vsesplošen proces decentralizacije in demokratizacije družbenih odnosov.

Na področju gospodarstva pomeni decentralizacija uvedbo delavskih svetov in nenehno izpopolnjevanje spodbudnejšega sistema delitve dohodka in s tem krepitev materialne osnove delavskega samoupravljanja, uvedbo in razvoj komunalnega sistema, novega načina finansiranja političnih teritorialnih enot v odvisnosti od gospodarskega uspeha proizvajalnih sil na njihovem

področju, razširjen sistem družbenega samoupravljanja na področju zdravstva, prosvete in kulture, socialno varstvene službe, nov način finansiranja finančno samostojnih zavodov itd. Ta proces decentralizacije in uveljavljanja demokratičnih pravic državljanov pri tem, da neposredno rešujejo svoja ekonomska in vsa vprašanja družbenega standarda, pomeni nadaljnjo graditev in krepitev socialističnih družbenih odnosov.

Sedanji uslužbenški sistem, grajen na strogo centralistično administrativnih predpisih nagrajevanja javnih uslužbencev, ne upošteva ekonomskega družbenega razvoja v posameznih krajih in specifičnosti posameznih služb, zato prihaja vedno bolj v nasprotje s celotnim družbenim razvojem in zavira nadaljnjo rast javnih služb.

Plenum meni, da je nujno potrebno izdelati nov uslužbenški sistem, ki bo odpravil sedanje centralistične administrativne oblike nagrajevanja javnih usluž-

Peti kongres SZDLJ in naloge našega sindikata

(Nadaljevanje s 1. strani)
o ustrezno materialno osnovo in postalo še pomembnejša sila pri spreminjanju starih odnosov.
Pri tem je treba vedeti, da filni delovnih kolektivov spnavajo, kako njihov dohodek ti odvden samo od dela na nji-ovnem delovnem mestu, temveč tudi od celotnega poznavanja gospodarske organizacije, organizacije dela in drugo. S tem je redno bolj poudarjena poveza-ra med osebnim interesom vsakega posameznika in interesom podjetja kot celote. Sinteza teh dveh interesov zagotavlja gospo-darskim organizacijam zaželene rezultate.
Ker je delovni učinek delav-ca v glavnem odvisen od njego-vih sposobnosti in prizadevnosti pri delu, bo v prihodnje diploma o pridobljenih kvalifikacijah pri nagrajevanju le drugotnega po-mena.
Takšno gledanje družbe na vrednost vsakega člana sociali-stične skupnosti mora najti svoj odraz tudi na področju šolstva in prosvete. Pred prosvetne delavce so s tem na določen način postavljene še odgovornejše na-loge; šola mora dati sposobnega člana socialistične skupnosti, ki bo lahko z uspehom opravljal poverljivo mu delo. Z druge stra-ni pa se mora takšen sistem na-grajevanja v naši družbi odra-ziti tudi v odnosu učenca do dela, pri čemer bo učence vse manjšo pažnjo posvečal formal-ni oceni, vedno bolj pa bo težil za znanjem in pridobivanjem delovnih navad. V takšnih po-

gostopskega proizvodnje ter plan perspektivnega razvoja 1961 do 1965; 2. družbeno-ekonomski in politični sistem in vloga našega sindikata pri njegovi nadaljni krepitvi in razvijanju; 3. druž-beno-ekonomski smisel novega sistema nagrajevanja delovnih ljudi v naši državi; 4. družbeni aspekti znanstveno raziskovalne-ga dela; 5. družbeni smisel in možnosti povezovanja šole z družbo itd.
Prav posebno pažnjo pa mo-rajo naše organizacije posvetiti izvajanju resolucije o strokov-nem izobraževanju kadrov. V prvi vrsti je potrebno organi-zirati proučevanje resolucije v osnovnih organizacijah našega sindikata. Pričakujemo, da bodo naše sindikalne organizacije med prvimi, ki bodo analizirale po-goje in možnosti za izvajanje resolucije v komunah.

S tem, ko bodo reševale ome-njena in še vrsto drugih vprašanj tako s področja šolstva kakor sploh kulture (delo pri sploš-nem ljudskem izobraževanju, v knjižnicah, čitalnicah, muzejih ipd.), bodo naše organizacije po-stale vedno močnejši činitelji v komunah, njeni člani pa bodo za-vzeli vidno mesto v naši družbi.

javnosti v cilju čimboljšega pove-zovanja šole in okolja.
Vendar bo treba na področju družbenega upravljanja v šol-stvu in prosveti še mnogo nare-diti. Z osnutkom zakona o finan-siranju šol je zagotovljena znat-no širša osnova za delo organov družbenega upravljanja. Šolski odbori in kolektivi so v razpo-roganosti svojih sredstev samo-stojni, ne glede na to, od kod izvirajo sredstva, kar vsekakor predstavlja zelo pomemben čin-itelj pri nadaljnjem razvijanju družbenega samoupravljanja v šolah. Zato je potrebno dobro proučiti novi sistem finansiranja šol in si prizadevati za njegovo nadaljnjo izpopolnjevanje.
Tudi učiteljske svete bo treba močnejše čutiti kot organe druž-benega upravljanja, ne pa da de-lujejo izključno kot strokovni organi v šoli.
Naše organizacije morajo več-jo pažnjo posvetiti volitvam član-ov šolskih odborov. Pred volit-vami šolskih odborov je treba organizirati politično akcijo ustreznih organov in organizacij, zaradi sila pomembne vloge, ki jo bodo oni prevzeli nase kot organi družbenega upravljanja. Naše organizacije morajo orga-nom družbenega upravljanja v šolah nuditi sistematično pomoč.

Delo šolskih odborov

V procesu nadaljnega razvijanja družbenih odnosov v šoli pripada pomembna vloga šolskim odborom kot organom družbene-ga upravljanja. S svojim dose-ganim delom pri reformi naše-ga šolstva so se šolski odbori s pritegovanjem širših družbenih sil pri ustvarjanju pogojev za uresničenje reformnih zahtev afirmirali, tako da danes pred-stavljajo močan činitelj, ki stre-mi k nadaljnji demokratizaciji šolskega življenja.

Medtem ko so se v prejšnjih letih šolski odbori v večji meri ukvarjali z materialnimi vpraš-anji, zajema danes njihovo delo tudi druga vprašanja in širijo delokrog svojega vpliva na živ-ljenje in delo šole. Vedno bolj intenzivno delajo za povezovanje šole z družbenim okoljem, v ka-terem šola dela, in to tako, da z ene strani zbirajo in aktivizi-rajo družbene sile pri reševanju šolskih problemov, z druge strani pa tako, da sodelujejo pri organi-zaciji raznih akcij za reševanje problemov svoje komunne, pri čem-er prihaja aktivnost šole do vidnega izraza. Tako se šola pri-blizuje izpremembam, ki se do-gajajo v našem družbenem in gospodarskem razvoju, zahva-ljujoč se tej obojestranski de-

Študij prilagoditi potrebam okolja

Kot zelo važna naloga našega sindikata ostaja še naprej ideo-loško in strokovno izpopolnjevanje prosvetnih delavcev.

Organizacijo strokovnega izpo-polnjevanja prevzemajo nase vedno bolj pedagoški centri, ki se formirajo na okrajih. Razen tega so tudi republiški zavodi za napredek šolstva doslej mnogo storili za izpopolnjevanje učiteljskega kadra. Naše sindikalne organizacije in njena vodstva morajo od časa do časa analiza-ri delovne programe strokovnega izpopolnjevanja in nuditi pomoč tistim, ki delajo pri nji-ovnem izvajanju. Strokovni ak-tivi v komunah bi morali v se-danjem razdobju odigrati zelo važno vlogo v pogledu strokov-nega izpopolnjevanja. Republi-ška strokovna društva bi lahko izdelala sugestivne programe, katere bi strokovni aktivi v ko-muni prilagodili v skladu s svojimi pogoji in potrebami okolja. Treba je stimulirati vsakega po-sameznika v komunah za samo-stojno izpopolnjevanje, zlasti še pri zagotavljanju pogojev za pridobivanje potrebnih kvalifikacij tistih prosvetnih delavcev, ki za predmete, katere poučujejo, ni-majo ustrežne kvalifikacije.

V pogledu ideološkega izpo-polnjevanja sodelujejo naše or-ganizacije z organizacijama So-

cialistične zveze in Zveze komu-nistov. Razen tega je priporoč-ljivo, da organizirajo osnovne organizacije našega sindikata proučevanje nekaterih splošnih tem, o katerih je bilo govora na petem kongresu SZDLJ, z gledišča svojih šolskih programov in nalog, ki jih rešujejo pri red-nem šolskem delu. Kot osnova za tako delo bi moglo služiti teme, kot n. pr.: 1. glavne ka-rakteristike naše industrijske in

Uporaba osrednje šolske zvezdarne

V zadnjih tednih doživljamo zo-pet velike dogodke — odpira se pot v vesoljstvo, vsaj v najbližjo so-seščino naše Zemlje. Toda kakšno je vesoljstvo, ki mu pripadamo in od katerega je naše življenje odvisno, nam ne povedo samo knjige; treba je vanj tudi pogledati in se sezna-niti z njegovo veličino, njegovo iz-merno lepoto in neprestanim do-gajanjem. Posebno učitelji in profe-sorji bi morali poznati vsaj najvaž-nejše sestavne dele vesoljstva, s ka-terimi seznanjajo učence in dijake. To lahko stori naša osrednja šolska zvezdarne, ki ima za to namena dober astronomski daljnogled s povečavami od 50 do 300-krat in še več, če so atmosferski po-gojl ugodni.
Mesec september nam nudi na-slednje prizore: Zahodni del večer-nega neba krasita lepotca med pla-netov Jupiter in Saturn, z opazova-njem teh dveh planetov ne smemo čakati, ker sta oba v najnižjem delu ekliptike in vsa zimo ne bosta vidna na večernem nebu. Jupiter je poseb-no poučen objekt, ker s svojimi štiri-mi v našem daljnogledu vidnimi lunami v majem kaže, kako krožijo planeti okoli Sonca. Saturn pa je nepozabno lep, ker ga obdaja njego-ov 270.000 km veliki kolobar.

Luna je zaradi svoje bližine go-tovo posebno ugoden objekt za opa-zovanje. Ker nima atmosfere, vidimo na njem izredno jasno in ostro ne-šteje kraterjev, visoka gorovja, ob-sežne puščave, še danes morja; imenovane. Ko Luna raste, vidimo vsak dan druge predmete vsaj tati iz sence, in že v eni uri se na njej pokažejo iz teme novi vrhovi Luninih gor in se posveti dno začetka-m na videz brezmejnega globokih kraterjev. Luna od časa do časa po-krije katero izmed zvezd, kar je po-sebno mikaven in glede gibanja ne-besnih teles zanimiv prizor. V sep-tembru je Luna ugoden predmet za opazovanje le od 1. do vstetnega 4. septembra in zopet od 24. do kon-ca meseca. Polna Luna ni ugodna za opazovanje, ker tedaj na njej ni sence in izginejo vse podrobnosti.
Sonce je tudi sedaj, ko se bliža-mo t. zv. minimumu njegove aktiv-nosti (ki bo leta 1963), še vedno za-nimivo. Na naši zvezdarni Sonce projiciramo na poseben zaslón, tako da vidimo tudi hrati, gleda njego-vo silko, ki ima 20 cm v premeru in se pege, bakle in če je ugodno tudi nje-govo zrnato površje posebno lepo vidi.
Za opazovanje zvezd bodo naj-ugodnejši dnevi od 13. do 23. sep-tembra, ko svetloba Lune ne bo mo-tlila opazovanja. Na nebu bodo tedaj že nekatera jesenska ozvezdja, ki se bodo pridružila nadoboznicam. Ze-od osmi ur zvečer bomo lahko opa-zovali naslednja ozvezdja: Veliki in

Obisk predstavnikov Nacionalne Federacije prosvetnih delavcev iz Maroka

Te dni se mudi v naši državi na prijateljskem obisku sindikal-na delegacija prosvetnih delavcev Maroka. Naprosili smo člana Iz-vršnega odbora Federacije prosvetnih delavcev Maroka Mustafu el Madavila, da nam na kratko očrta organizacijo in delo njho-vega sindikata. Objavljamo nje-gov sestavek.
Nacionalna Federacija prosvetnih delavcev Maroka, ki je vključena v Zvezo deca Maroka, zajema vse uslužbence Minist-rstva prosvete, kulture, šolstva, in fizikulture, vse učitelje, profesor-je srednjih in višjih šol kot tudi uslužbenca in pomožno oseboje Ministrstva in šol. Kot takšno šteje to združenje (sindikati) okrog 12.000 članov, izmed njih se jih 5200 ukvarja neposredno s poukom.
Nacionalna Federacija prosvet-nih delavcev Maroka je osnovana decembra 1956, takoj po osvobo-jevanju na Prvem kongresu prosvetnih delavcev v Casablanci.
V vsakem mestu in vasi Ma-ropka imamo biroje Sindikata prosvetnih delavcev, katerih člani se neposredno volijo. Ti biroji so osnovne celice, ki sestavljajo Fe-deracijo. Vsi biroji sodelujejo na kongresu Nacionalne Federacije. Kier se voli izvršni odbor Sin-dikata prosvetnih delavcev, se-stavljen iz 21 članov iz raznih krajev. Ta odbor voli nato biro Federacije, ki vodi vse tekoče sindikalne pose in izvaja odločbe odbora. Biro je sestavljen iz sed-mih članov in se sestaja enkrat tedensko. Upravni odbor se sesta-

va redno vsake tri mesece ali po potrebi.
Sedež biroja (sekretariata) je v Borzi dela v Casablanci. Kong-res Federacije se vrši enkrat letno, kakor predvideva statut Nacionalne Federacije prosvetnih delavcev.
Od svojega nastanka se trudi Federacija prosvetnih delavcev Maroka za uresničenje številnih upravičenih zahtev maroških učiteljev, v prvi vrsti materialnih in prosvetnih. To so predvsem: iz-boljšanje materialnega in mora-lnega položaja prosvetnih delav-cov in izboljšanje ravnih pouka na šolah.
Kjub mnogim težkočam in-številnim problemom, ki jih je morala Federacija rešiti, od ka-terih pa mnogi še vedno čakajo na rešitev, za smatra Nacionalna Federacija prosvetnih delavcev za najmočnejšo sindikalno organiza-cijo v državi, tako po svoji orga-nizaciji kot tudi po delu in uspehih, ki jih je dosegla.
V pogledu izboljšanja materi-alnega stanja prosvetnih delav-cov je Federaciji uspelo, da opravi tako imenovani preizkusni staž, ki so se ga posluževali vsi arabski učitelje, ne pa tudi za francoske. To stanje je bilo rezultat iz časa protektorata in rezultat diskriminacije kolonialne oblasti v prosveti. Federaciji je uspelo povišanje plač začasnim učiteljem za 50%, a vsem arab-skim učiteljem za 33%, ker so nekada imeeli pravico na ta doda-tek samo francoski učitelji. Vse to je Federaciji uspelo zaradi nje-gov aktivnosti, enotnosti in vztraj-nosti, zaradi visoke sindikalne

zvesti učiteljev in profesorjev.
Federacija prosvetnih delav-cov Maroka je izdelala popo-in plan prosvetne politike vlade za petletno obdobje. Ta plan pro-čujeje zdaj komisija strokovnja-kov na Ministrstvu prosvete. Fe-deracija je v tem planu zajela vse, kar je najnujnejše na prosvetnem področju, ter ga zato smatra za svoj največji uspeh in garancijo pri reševanju najbolj perečih vprašanj v Maroku, to pa je v prvi vrsti vključevanje v šole vseh doraslih otrok. Treba je vedeti, da smo danes še daleč od tega.
Federacija je v socialnem po-gledu nudila in nudi veliko po-moči učiteljem, ki jih je prizade-la nesreča in Agadiru, in to v okviru pomoči, ki jo nudi Zve-za dela Maroka.
Določene uspehe smo dosegli tudi na področju zdravstvenega zavarovanja.
Naj omenimo še to, da je Federaciji uspelo, da je zastopana v komisiji pri Ministrstvu prosvete za napredovanja in pre-nesitve učiteljev in profesorjev.

To je na kratko nekaj pod-alkov o Nacionalni Federaciji prosvetnih delavcev Maroka.
Upam, da verujem, da je mož-no sodelovanje, da so potrebne zveze med nami in Sindikatom prosvetnih in znanstvenih delav-cov Jugoslavije, tako v pogledu izmenjave knjig in publikacij, iz-menjavo delegacij, z osebnimi obiski in odkriti izmenjavo mis-ljeh, kar bi koristilo obojema.
Iz vsega srca želim, da bi do takega sodelovanja prišlo čim-prej.

USMERITEV K IZREDNEMU ŠTUDIJU NA VIŠJI PEDAGOŠKI ŠOLI

Slovenski učitelji so se že od nekada poglabljali v študij pose-meznih šolskih in nešolskih pred-metov oziroma strok, da bi tako mogli bolj koristiti mladini in ljudstvu. Pri tem so mnogi po-stali odlični strokovnjaki, kakršne poznamo tudi danes v učiteljskih kolektivih na vsaki šoli. To svoje znanje nadvse plodno uporabljajo v šoli, pa tudi v družbenih in go-spodarskih ustanovah oziroma orga-nizacijah. Ze tradicionalno stremiljen po višjem znanju, ki naj bi koristilo šoli in kraju, je danes še okrepljeno s splošnim interesom po nadaljnjem rednem, zlasti pa izrednem študiju čim-večjega števila vseh naših delov-nih ljudi.

Eno od organiziranih in učiteljem najbližjih oblik takega na-daljnega izpopolnjevanja, hkrati pa tudi dviganja kvalifikacije je izredni študij na Višji pedagoški šoli. Potrebe po predmetnih učil-teljih so danes tako velike, da bi moral izredni študij postati trajna skrb ne le učiteljev samih, temveč tudi občinskih ljudskih odborov, ki morajo skrbeti za kvalificiran učni kader na svojih šolah. Tudi strokovna združenja bi mogla mnogo storiti, da bi čim večje število učiteljev, ki že poučujejo v razredih s predmet-nim poukom oziroma imajo pogo-je za študij, poglobilo znanje in si pridobilo kvalifikacije za svoje delo.
Izredni študij ima Višja peda-goška šola že od svoje ustanovitve. Druge šolske ustanove so ga takrat komaj poznale. Ker je pred leti prevladovalo mnenje, da je izredni študij le začasna oblika študija, ki naj dopolni trenutno pomanjkanje predmetnih učitel-jev, je bil izredni študij na ne-katerih predmetnih skupinah uk-njen. Rezultati, ki jih je izredni študij doslejal, pa so zelo po-membni, čeprav so bili odvisni v glavnem le od prizadevnosti in vztrajnosti izrednih slušateljev samih. Mnogi izredni slušatelji so vztrajali do kraja kljub svojemu rednemu šolskemu delu in šte-

vilnim obveznostim, ki so jih imeli v družbenem življenju. Med 924 diplomanti, ki so od leta 1949 diplomirali na Višji pedagoški šoli, je 197 izrednih slušateljev, od tega 45 slavistov, 87 zgodovin-arjev oziroma geografov, 54 bio-logov in 14 matematikov oziroma fizikov.
Učitelji so se doslej vpisovali na VPS kot redni ali izredni slušatelji. Prva leta so bili med red-nimi slušatelji učitelji v večini. Za časa študija so dobivali dvo-letni študijski dopust. Dokaj ne-ugodni materialni pogoji, v kate-rih se danes znajdejo učitelji z rednim vpisom na VPS, so pri-vedli do tega, da je vpis učiteljev kot rednih slušateljev iz leta v leto manjši tudi iz tistih občin, ki si se zavzemajo za to, da bi med učitelji naše kandidate za redni študij. Pričakovati je, da bodo razen onih učiteljev, ki že pouče-jejo v razredih s predmetnim pou-kom, študirali izredno tudi tisti mladi učitelji, ki bi se ob ugod-nejših pogojih vpisali redno. Ne-dvomno je med njimi mnogo ta-kih, ki se žele poglobiti v študij posemiznih strok in se v svojem poklicu posvetiti predmetnemu pouku. Med te učitelje štejemo tudi bivše abituriente gimnazij in diplomante strokovnih šol, ki so se odločili za učiteljski pokli-c v upanju, da se bodo prav za predmetni pouk, ki so ga pre-vzeli takoj po nastopu službe, pridobili tudi kvalifikacijo. Izred-ni študij bodo gotovo nadaljevali tudi tisti, ki so že študirali na VPS, opravili več izpitov, so pa s študijem prenehali, bodisi zara-di majhne pomoči, ki so jo imeli, bodisi zaradi spremenjenih okol-nosti v službi.
Praksa kaže, da z rednimi slušatelji ne bo mogoče zadostiti po-trebam po predmetnih učiteljih. V preteklem šolskem letu je v razredih s predmetnim poukom poučevalo 2935 učnih moči, od tega 965 nekvalificiranih. Višja pedagoška šola pa daje letno okrog 80—100 diplomantov. Med učitelji pa so skrite velike rezer-

ve, s katerimi je mogoče uspešno kriti pomanjkanje predmetnih učiteljev. To dejstvo je hotel po-udariti tudi Svet za šolstvo, ko je konec preteklega šolskega leta sprejel poseben pravilnik o izred-nem študiju na VPS. Svet za šolstvo bo sprejel tudi poseben predmetnik in učni načrt za iz-redni študij, ki naj ne bi obrem-njeval učiteljev z učno snovjo, ki so jo morali znati že kot učil-telji, marveč naj bi bil kar naj-bolj prilagojen nastalim spre-membam v osnovni šoli. Odslej bo mogoče po tem pravilniku iz-redno študirati vse predmete, ki se poučujejo na osnovni šoli, torej tudi tiste, katerih študij je pove-zan s praktičnimi vajami, kot so fizika, biologija, kemija, glasba itd. Nekatere predmetne skupine so celo take, ki jih zaenkrat ni med skupinami za redni študij. Skupina družbeno-ekonomske ve-

de, ki bo vključevala zgodovino, zemljepis in še nekatere predme-te iz sociologije, naj bi dajala učni kader za strokovne šole. Diplomanti zgodovinsko-zemlje-pisne predmetne skupine na VPS bi mogli z dodatnim študijem diplomirati tudi na tej skupini. Na skupino za tehnično vzgojo naj bi se vpisali tudi oni, ki zu-naj šole skrbje za tehnično izo-brazbo mladine in se žele posveti-ti še šolskemu delu. Diplomanti matematično-fizikalne skupine na VPS bodo lahko z nekaterimi do-datnimi predmeti diplomirali tudi v tehnični vzgoji. Prav bi bilo, da bi zlasti mlajši kandidati študi-rali tiste predmete, za katere so učni kadri najbolj potrebni, kot so matematika, fizika, angleščina, glasba in tehnična vzgoja.

Razumljivo je, da bo treba najti ustrezne oblike za tak raz-širjen in s prožnejšimi oblikami obnovljen izredni študij ter nu-diti slušateljem vsestransko po-moči pri premagovanju študijskih in drugih težav, ki bodo nastopile. Višja pedagoška šola računa, da bo mogoče na osnovi prijav za izredni študij organizirati v ne-katerih krajih posebne študijske centre, ki bodo nudili izrednim slušateljem pomoč v obliki teča-jev, večernih šol ali kako drugače, kar bo pač najbolj ustrezalo kra-jevnim razmeram.
Učiteljem, ki že nad pet let poučujejo predmet, ki ga bodo študirali, ne bo treba opravljati delnih izpitov, ampak se bodo mogli po opravljenem izpitu iz drugega nediplomskega predmeta takoj prijaviti k diplomu. Vsi iz-redni slušatelji bodo lahko oprav-ljali diplomatski izpit lečeno po po-sameznih predmetih, če bodo to želeli. Tudi trajanje študija ne bo omejeno.

Če bodo tudi občinski ljudski odbori, šole in učiteljski kolektivni nudili izrednim slušateljem vs-o možno pomoč, bo mogoče z izred-nim študijem na VPS uspešno reševati vprašanje vedno večjih potreb po učnih kadrih za pred-metni pouk na osnovnih pa tudi na strokovnih šolah.

Hainz Jože

Naloga sindikata pri izvajanju resolucije o strokovnem izobraževanju kadrov

29. junija je bila v Beogradu seja predsedstva Centralnega od-bora Sindikata prosvetnih in znanstvenih delavcev Jugoslavije. Edina točka dnevnega reda je bilo obravnavanje nalog našega sindi-kata pri uresničevanju resolucije o strokovnem izobraževanju ka-drov. Referat o tem vprašanju je imel član predsedstva Nebojša Potkonjak.
Vsebinsko referata in razprave bomo obširneje prinesli v prihod-nji številki našega lista.

DJUKIC MILOŠ

OD 18. DO 25. SEPTEMBRA BO TEDEN BORBE PROTI TUBERKULOZI. UČITELJI, KI DELATE S PODMLADKARJI RK, SEZNANJAJTE OTROKE Z AKCIJO!

Na programu seminarja je bila tudi dramatika v klubu. Nekateri prosvetni delavci to obliko kulturno-prosvetnega življenja že dobro po-znajo, za nekatere bo to novost. V klubiških prostorih bi poleg celo-večernih del igrali predvsem zabavne prizore, enodejanske, prirejale večere recitacij ali proze. Klubiški prostori pa bi lahko služili tudi za razne se-stanke, debatne večere o gledališču, filmu, novem knjižnem delu. Tu bi se lahko braj na vaji, ob radijskem ali televizijskem sprejemniku, igrali šah, prebrali knjige in revije ter podobno. Klubiško življenje je vsekakor pestro našega kulturno-prosvetnega življenja pa naj bo v me-stu ali na vasi.
Po končanem seminarju smo govorili o uspehu našega dela. Seveda smo imeli različne pripombe, a vsi smo si bili enotni, da je seminar uspeš. Zato pa se moramo zahvaliti našim predavateljem, ki so nam po-magali in pri katerih sem videl, da naše delo, delo režiserjev-amaterjev zelo cenijo.

Pavel Kunaver

ALI STE PORAVNALI NAROČNINO ZA »PROSVETNEGA DELAVCA«?

LOJZE NOVAK

RAZPIS za vpis izrednih slušateljev na Višjo pedagoško šolo v Ljubljani

Izredni študij je možen na naslednjih predmetnih skupinah:

1. slovenščina — srbohrvaščina
2. ruščina — slovenščina
3. angleščina — slovenščina
4. nemščina — slovenščina
5. zgodovina — zemljepis (ali obratno)
6. družbeno ekonomske vede
7. biologija — kemija
8. matematika — fizika (ali obratno)
9. tehnična vzgoja z osnovami fizike
10. likovna vzgoja — predmet po izbiri
11. glasba
12. ortopedagogika
13. predvojaška vzgoja — fizika ali kemija ali geografija ali zgodovina — (25 slušateljev)

Vpišejo se lahko: 1. na katerokoli skupino tisti, ki so z zaključnim izpitom končali učiteljske, gimnazijske ali srednje vzgojiteljske šole. Diplomati strokovnih šol se morejo vpisati na tiste predmetne skupine, ki ustrezajo njihovim predizobrazbi. Podrobne informacije o ustreznosti strokovnih šol dolo kandidati pisмено ali ustno v pisarni VPS. Sprejemne izpite opravljajo le kandidati za glasbo in likovno vzgojo. 2. Vpišejo se lahko tudi tisti, ki nimajo predpisane izobrazbe, če imajo 4 leta uspešnega praktičnega dela in če opravijo splošni izpit iz splošnega in posebnega dela. Program splošnega in posebnega dela dolo kandidati pisмено ali ustno v pisarni VPS.

Višja pedagoška šola bo sprejemala prijave za vpis izrednih slušateljev in učiteljev do konca septembra na naslov VPS, Stari trg 34, Ljubljana. V prijavi, kolkovani s 50 dinarji državne takse, naj kandidati navedejo kratek življenjepis in skupino, ki jo žele študirati. Prijavi je treba priložiti: 1. spričevalo o zaključeni izobrazbi; 2. mnenje šole ali podjetja, kjer se je kandidat šolal ali bil zaposlen; o kandidatovih sposobnostih za bodoči vzgojiteljski poklic oz. mnenje o njegovem doseganju delu; 3. potrdilo o trajanju zaposlitve (za kandidata brez predpisane izobrazbe).

Razpis za vpis rednih slušateljev je bil objavljen v »Delu« dne 22. maja in v »Prosvetnem delavcu« št. 12 dne 8. junija.

Višja pedagoška šola v Ljubljani

Dne 4. avgusta smo se na ljubljanskem pokopališču poslovili od Lojzeta Novaka, upokojenega ravnatelja Deške meščanske šole v Spodnji Siki, in se poslovili s tem od kakega stanovskega tovariša, od katerega prijatelja.

Lojze Novak je bil ljubljanski profesor 23. novembra 1876 v obrtniški družini književca na Poljanah. Bistvena in pridnega fanta so starši dočeli za šolanje, katero je Lojze kmalu sam usmeril na svoj bodoči poklic in prešel na učiteljsko v Ljubljani; končal ga je 1899. Prvo redende Hands, so v naših strokovnih stanovskih listih molčali o Novakovem »Risanju«.

Njega to ni motilo; kakor da ga podžiga v njegovi reformniški zamisli. In tedaj je bilo, da je svoje delo razširjal, od risanja k ročnim delom pri samodejavnosti v šolskem delu. Kakor da se je budilo v njem spoznanje o pomembnosti in vrednosti takega dela. Za izvedbo svoje zamisli si je pridobil učit. tiskarno in takrat je Popopnik v letniku 1927/28 zapisal: »Učiteljska tiskarna si je dodela hvalavredno nalogo, da s posebno zbirko pod naslovom »Rokovorni pouk v delovni šoli« zainteresira učitelstvo za ročno delo in mu nudi praktično pomoč. Prvo, pa menda tudi edino delo v tej zbirki je bila Novakova 1927. izdana knjiga GNETENJE IN OBLIKOVANJE IZ ILOVICE IN PESKA — IZREZOVANJE IZ PAPIRJA IN NALEPLJANJE. Tudi o tem delu ni bilo v javnosti kaj prida omemb, kar pa Novaka ni motilo; poslej je obiskovna zborovanja okr. učit. društev in predaval na njih ter praktično učit. kakšen naj bo pouk po načelu, da »bodi ročno delo v pomoč pri vseh predmetih z ročnim delom in z risanjem pojasnjujmo pojme, jih utrjujmo in nadzirajmo učencevo znanje...«

Skranja je Novak omejil to svoje delo pri reformi šolskega pouka v smislu načel delovne šole je na osnovno šolo, kasneje ga je s svojimi članki v Glasniku Združenja meščanskošolskih učiteljev z uspehom razširil tudi na meščansko šolo. Kakšno razširjenost je zavzelo to njegovo delo, koliko vztrajnosti je bilo treba in koliko osebnih marljivosti, bi komaj mogla pokazati bibliografija njegovih spisov in zapisov: taka bibliografija pa šele išče svojega sestavitelja, kakor ga išče naša pedagoška književnost sploh, da pa bi taka bibliografija čvrsto podlago za objektivno zgodovino slovenske pedagogike, v kateri bo tudi našemu Lojzetu Novaku dočeno mesto ki pripada njegovemu vztrajnemu delu.

Pavle F—e

To so na kratko življenjski podatki o pokojniku; le-ti pa nam nič ne povedo o prosvetnem in šolskem delavcu Lojzetu Novaku, ki je ves čas svojega poklicnega delovanja stal v vrstah tistih, ki jim je bila mar za delom, v šoli, ki naj svojega učenca vsestransko vzgoji in izobrazi za življenje. O tem Lojzetu Novaku bi morala pisati zgodovina slovenske pedagogike.

Sal je Lojze Novak bil tisti, ki je našemu učiteljstvu dal knjigo RISANJE, ki je stonela na spoznanju, da vsi v novodobni šoli ne moremo misliti učenca predmeta, pri katerem bi učitelj ne pojasnjeval svojih pojmov z risbo ali s sliko. Če modernim šolskim pouk zahteva samodejavnost učenca, je zopet risanje predmet ki najhlaže zahteva teje zavzetosti, ker se okrog njega suče vse produktivno udejstvovanje učencev. Tako je učil v svoji knjigi iz leta 1926, v kateri je dal učiteljstvu dragocena navodila za pouk, Ampak, ko so pisali kratko o Šmigovici »Die

Ob 50-letnici mature na mariborskem učiteljskišču

Izredno lep in častitljiv jubilej so med letošnjimi počitnicami v Mariboru obhajali maturanti mariborskega učiteljskega društva. Za priložnost je bil prireditelj profesor dr. Matko Potocnik, ki živi v Lescah na Gorenjskem.

Ob prijetnem srečanju so se spominjali, kako so se pripravljali na svoj poklic in prosvetno delo med slovenskim ljudstvom. Imeli so svoj pevski zbor, orkester in lastno študijsko knjižnico.

Zbrani ob spomeniku priznanega in zaslužnega slovenskega pedagoga Henrika Schreinerja so počastili njegov spomin in njegove velike zasluge za slovensko šolstvo.

Razveseljava je bila njihova ugotovitev, da nekateri tovariši kljub svojemu pedesetletnemu delovanju še danes stojijo v vrstah prosvetnih delavcev in tako pomagajo reševati pomanjkanje učiteljev.

Ob jubilejnemu sestanku so se sešli tovariši Erglez Franc iz Oplotnice pri Slov. Konjicah, Gobec Alojz iz Oplotnice pri Slov. Konjicah, Gobec Alojz iz Celja, Golež Franjo iz Maribora, Ivanuš Robert iz Zdol pri Krškem, Majcen Mirko iz Ptujja, Mihevc Ivo iz Maribora, Suvnik Mirko iz Trbovelj, Vavda Mirko iz Jarenine, Velnar Jože iz Murske Sobotne in Zel Janko iz Ljubljane.

Zaradi božičnosti se sestanka ni mogli udeležiti Kokot Ludovik iz Sevnice, Koprivec Aleksander in Ramšak Fran iz Maribora.

OBISK PRI SAMEM SEBI

Kot kupec sem se znašel med drugimi pred prodajo mizo v urci. Cakajoč na postrežbo, sem gledal mamico z dvema otrokoma in nakupovanjem šolskih potrebščin. Nisem mogel prezreti žarečih pogledov treh parov oči, ki so objemali izbrane predmete na pultu in se srečavali med seboj v srmečem pričakovanju neseva velikoga. Kdo, ki ima opraviti s šolo in otroki, ne razume tega toplega strmenja z velikimi očmi? In tisto, kar se za njimi skriva, je nedvomno pomembnejše od knjig, navik in barvnikov — revizivni so le simbol tistega globoko sluhčnega in tajinstvenega, kar naj bi se izpolnilo po tistem velikem sloju in otroki, ko se bodo odprla šolska vrata. Ali se bo izpolnilo? Mora se? Gorje tedaj, če bo otrok prevaran za svoje veliko pričakovanje in mu ostanejo od vsega le mrtvi simboli...

vselej, kadar z montiranim nasmehom odpiramo vrata nedobrodohotnemu gostu, ko bi bili brezmejno radi sami, sami... Tudi izza mojih vrat sem začul vljudnostni vzklík Naprej! — Vstopil sem in s tihim pozdravom hkrati opravičil pozni obisk. Na obrazu še vedno dostojanstven smehljaj, kakor je pač navada v rednih razmerah pri civiliziranih ljudeh. Dobil sem stol za politirano mizo, ki jo je krasila mična vaza z nekaj cveti dehtečih nageljnov. Sledil je tudi »požirek« po stari slovanski navadi... In?... so vpraševale oči onkraj mize. — Počitnice je konec... — Tako je, spet bomo zastavili, se je oglasilo s korektno zastrtim obžalovanjem. Nadaljevala se bo stara pesem, težki tipi, disciplinski problemi in borbeni pogovori s starši... — Mar res samo staro in nič novega, nič lepega? sem vprašal. Kaj nismo sredi največjega razvoja, ki ga pomni zgodovina? Začel sem dopolnilo prejšnjega: Res, tudi novosti so. Novosti zaradi novosti... Močno presenečen sem se zastrmel v gostitelja onstran mize. So to

res prazna geogra: študij okolja, intenzivna načrtovanje, pobiranje verbalizma, iskanje boljših metod, aktivizacija, oblikovanje sodobnih odnosov, psihološka evidenca... — Dovolj, dovolj! Od teh gesel me muči reformni glasbovl... Ta kronični strah pred »novim« me spominja na kompleks! Skušam ugotoviti na moč mirno in v trdni veri, da mu je žal »požirka«. Gostitelj pa se še vznemirja: Le čemu toliko vsega: sestankov, analiz, natezanja in ropotanja brez prestanka? Bistveno je in ostane, da mora otrok nekaj znati, a z modernim »pestopanjem« in globljinim zvečenjem krme učenca samo mehkušimo in razvajamo. Otrok mora čimveč delati sam, kakor smo morali tudi mi!

Pogledal sem ga z velikimi očmi: Popolnoma pravilno, otrok mora čimveč delati sam, in to je skoraj edina parola modernega pouka, kakor je tudi eno samo vprašanje: KAKO učenca za to nalogo usposabljam? V tem je skrivnost vseh »analiz, natezanja in ropotanja«. Tu otroka ne smemo pustiti samega in vodstvo na tej poti je naše mojstrstvo. — Ze, a čemu toliko paradiranja s postopki in čemu iz principa komplcirano, če pa gre tudi enostavno — danes označeno kot klasično in preživelo? — Da, komplcirano — navidezni paradoks..., toda resnično samo navidezni. Nekoč so plavž zalagali z rudo ročno (enostavno), danes električno (komplcirano), ker gre tako laže in hitreje. Le komplcirani učni proces more učenca zagotoviti resnično in trajno znanje. In zato mora doživljati, nenehno doživljati. Po tem bogatem, neizčrpljivem doživljanju hrepene otroške velike oči, ki z ljubeznijo božajo nakupljene šablonske pripomočke za nešablonsko življenje.

Gostitelj taktično, popušča? Lepo, vse lepo, če bi praksa tekla tako gladko kakor teorija. Kolikokrat so rezultati poskusov ničevi, njih zunanja podoba pa blizu anarhije... — Moje oči so postale še večje: Vse to je lahko samo navidezno in trenutno, zakaj delo, ki ga narekuje kategorični imperativ neustavljivega življenja, ne more propasti in zahteva le čelga človeka. — Ki tvega vse in žrtvuje svoj mir..., postavlja

gostitelj poslednji ugovor. — Mir...? A kaj je mir drugega ko zadovoljstvo nad uspehom, če je otroško hrepenenje potešeno in se je izpolnilo veliko pričakovanje prvega dne. Ta bo že jutri, čez nekaj ur... Srca otrok so pripravljena in polna svetlobe. Ali je tudi tvoje? Ali se ne bo že prvo uro spremenilo v črn oblak, ki bo zlovetne zasenčil cvetne poljane v tistih velikih, ljubezni žejnih očeh...?

Najine oči so se pomirjene srečale, nato pa obstale na rdečih glavica nageljnov, ki so se razcveteli do kraja in z zlahtnim vonjem napolnili vso sobo. Vstal sem in stopil okrog mize, da bi se dostojno poslovil. Ko pa sem sprožil roko v pozdrav, sem opazil, da sem popolnoma sam in ves nasmeljan. Da, jutri bo prvi šolski dan...

Janez Lampič

OPOZORILO SINDIKALNIM PODRUŽNICAM

Republiški odbor Sindikata prosvetnih in znanstvenih delavcev je pred počitnicami poslal vsem sindikalnim podružnicam posebno okrožnico, v kateri poziva, naj izvršni odbori osnovnih organizacij na šolah in drugih prosvetnih ustanovah takoj na začetku novega šolskega leta pregledajo, kako njihovi člani plačujejo naročnino za Prosvetnega delavca. Hkrati naj poskrbe, da bodo neredni naročniki čimprej poravnali zaostalo naročnino. Uprava PD je v zadnjih letih že večkrat raspolajala na vse šole račune in seznane nerednih naročnikov kljub temu pa se njihov dolg ni bistveno zmanjšal: le 64% vseh šol v LRS in 35% vseh naročnikov je poravnalo naročnino za leto do konca leta 1951! Neodgovoren odnos do našega glasila povzroča upravi hude finančne težave in ogroža redno izhajanje lista. Prva naloga izvršnih odborov sindikalnih podružnic je, da pripravijo svoje člane do tega, da bodo poravnali svoj dolg in redno plačevali naročnino

mjan, Primsko v. na Dol., Pšev. Radovica, Ravne (Šošanj), Reka nad Laškim, Rimske Toplice, Ročini, Rovtarske Zbirše, Rožni dol, Selva (Zužemberk), Sinji vrh, Skarušna, Slap (Vipava), Sorica Spodnja Bratica, Spodnja Sčavnica, Spod. Lokavec, Srednja Trebuša, Sromlje, Stopnik, Strojna, Studence Sv. Lenart (Škofja Loka), Srebrje, Sentjanj (Velenje), Sivče, Skaiske Cirkovce, Škocjan (Divča), Smarjno na Poh., Spitalič, Tabor, Trava, Trebinje, Trbuše, Utk, Videm ob Ščavnici, Vidonci, Vinski vrh, Virštani, Vrh nad Laškim, Zagradec, Zavarob, Zavrtec, Zavrč, Zreče, Zelnje, Zice.

V prihodnjih številkah bo začela uprava objavljati seznam sindikalnih podružnic in drugih prosvetnih ustanov, katerih člani se niso poravnali naročnine do konca preteklega leta.

Vabilo

Prosvetne delavce, ki so absolvirali katerega koli od treh pedagoških tečajev v Kranju v letih 1948—1951 (pod vodstvom tov. Kozuha), vabimo ob 10-letnici na vsele srečanje, ki bo 1. in 2. oktobra t. l. v Kranju. Vsak prijavljavec dobi po pošti podrobno obvestilo. Prijave pošiljate čimprej, najkasneje do 20. septembra na naslov: Osnovna šola Stane Zagar (desetletnica PTK — odbor) Kranj Koroška 13

List izdaja Republiški odbor Sindikata prosvetnih in znanstvenih delavcev LRS — Izhaja štiri-najstrednevo tekom šolskega leta — Ureja uredniški odbor — Odgovorni urednik Drago Ham — Naslov uredništva: Ljubljana, Kopitarjeva 2 — Telefon uredništva 39-181 — do 185, int. 331 — Naslov uprave: do 22-234 — Poštni predal: 355 — VII — Letna naročnina: 300 din — Stev. čekovnega računa: 600-70/3-140 — Tiska ČZP »Ljudska pravica«.

V juliju mesecu je v Zahodni Nemčiji gostoval učiteljski pevski zbor »Emil Adamič«. Na povabilo Nemške pevske zveze je na Bonna do Dortmundu in pod vodstvom dirigenta Jožeta Hanca prikredil vrsto uspešnih koncertov. Povsod so naš zbor z veliko pozornostjo sprejeli ne samo pevski krogi, temveč tudi oblasti ter zastopniki prosvetnih in drugih kulturnih krogov. Tudi tisk in radio sta prinašala večja poročila o nastopih in intervjuje z nastopnimi predstavniki, zahodnonemški radio pa je posnel na magnetofonski trak ves koncert v Beethovnovi dvorani v Bonnu. — Na gledovanju znamenitosti mesta Kölna.

Državna založba Slovenije

Novi učbeniki in priročniki:

- Tretje berilo izide med 10. in 15. septembrom.
Janez Tomšič: Spoznavanje narave za četrti razred osnovnih šol — izide v oktobru.
Leopold Petauer: Zgodovinska učna snov za šesti razred osnovnih šol — I. snopič, izide okoli 15. septembra.
Šavli: Iz prve prakse novih šestih razredov osnovne šole — izide okoli 15. septembra.

Priporočamo še:

- Jože Žabkar: Pouk matematike v obvezni šoli — II. zvezek 240 din.
Bogdan Binter: Ob Jadranskem morju — 300 din.
Bogdan Uratarič: Botanične učne ure — 320 din.
Bogdan Uratarič: Botanične ekskurzije — 400 din.
Tone Ljubič: Veselo, lepo in koristno — 300 din.
Vlado Voglar: Peskovnik — 180 din.

Knjige dobite v vseh knjigarnah ali pa jih naročite naravnost pri DRŽAVNI ZALOŽBI SLOVENIJE, Ljubljana, Mestni trg 26

Program založbe Mladinska knjiga v letu 1960/61

ZALOŽBA MLADINSKA KNJIGA V LJUBLJANI razpošlje med svoje bralce vsako leto nad 800.000 knjig, ki so med najcenejšimi, najboljšimi in najlepšimi na slovenskem trgu. Poleg tega izdaja štiri mladinske publikacije v izredno visoki nakladi. In še bi lahko naštevali podatke, ki pričajo o priljubljenosti izdaj Mladinske knjige in o dobrem izboru nje-nega programa.

V prihodnjem letu bodo pričele izhajati pri Mladinski knjigi tudi nekatere nove zbirke, med njimi zbirka poljudnoznanstvenih slikanic za najmlajše MALA SLIKANICA in dela iz umetnostne zgodovine LIKOVNI ZVEZKI. Tradicionalne zbirke bodo obogatene z mnogimi sodobnimi in aktualnimi deli, s katerimi spremlja založba dogajanja doma in po svetu. Predvsem pa bo poudarka na poljudnoznanstveni literaturi in na ideološko-političnih delih. Ta naj bi si preko Mladinske knjige utrla kar najširšo pot med slovenske bralce.

I. IZREZANKE so barvno tiskane podobe za izrezovanje in lepljenje, z njimi se otroci igraje uče in se uvajajo v preprosto ročno spretnost. — Cena: 2 á 200 din je ca. 400 din.

— Vera Gnušek — JESENSKI CAS
— Zdenka Borčić — IGRALNE KARTE

II. FLANELOGRAMI so pomožno učno sredstvo, ki prejema v izvedbi EMKA s strani pedagogov vse priznanje. — Cena 4 á 350 din je ca. 1400 din.

— Jože Zabkar — ZA POUK MATEMATIKE I.
— Jože Zabkar — ZA POUK MATEMATIKE II. (oba flanelograma v enem zavitku)
— Vera Gnušek — CESTNI PROMET
— Vera Gnušek — PROMETNI ZNAKI

III. NAJDIHOJCA je zbirka kartonskih slikanic za najmlajše. — Cena: 6 á 200 din je ca. 1200 dinarjev.

— Tone Pavček — SONCE V ŽEPU
— Tone Pavček — POLŽ PRED NEBOTIČNIKOM
— MAJHNA SEM BILA, otroške ljudske pesmi
— Marlenka Stupica — MOJI PRIJATELJI
— Jože Centa — VOLK IN SEDEM KOZIC
— Jože Centa — HVALEŽNI MEDVED

IV. MALA SLIKANICA je ciklus poljudnoznanstvenih orisov iz sodobnega otrokovega predstavnega sveta. — Cena: 2 á 120 din je ca. 240 din.

— Dr. Anton Polenec — ŽIVALI V AFRIKI
— Dr. Anton Polenec — ŽIVALI NA TEČAJH

V. SLIKANICE so umetniške izdaje najboljših tekstov za najmlajše z ilustracijami najboljših domačih in svetovnih slikarjev. — Cena: 2 á 500 din je ca. 1000 din.

— Venceslav Winkler — UKRADENA SVETILKA
— Charles Perrault — VILE

VI. CICIBANOVA KNJIŽNICA prinaša skrbno ilustrirane klasične in moderne mladinske tekste domačih in tujih pisateljev. — Cena: 15 á 350 din je ca. 5250 dinarjev.

— Marija Vogelnik — BABICE NAJMLAJŠA
— Fran Roš — MEDVED DIJA
— Desanka Maksimović — PRAVLJICA O ENODNEVNICI
— Carlo Collodi — OSTRZEK
— Neža Maurer — CICIBANBERE 1961
— POMOŽNA ČITANKA ZA I. RAZRED
— Tone Pavček — VELESENZACIJA
— Josip Pavličič — KRESNICE
— Samuil Maršak — BAJKE IZ BALALAJKE
— Josef Čapek — O PSIČKU IN MUCKI
— Pearl S. Buckova — ZGODBICE ZA OTROKE
— Venceslav Winkler — KOLEŠAR MATEJKO
— Vitalij Bianki — V GOZDU
— Ela Peroci — PTIČKE SO ODLETELE
— N. Nosov — NEZNALČKOVE DOGODIVŠČINE

VII. ČEBELICA je najbolj razširjena knjižna zbirka za otroke do 10 let. Letno izide v njej 8 slikanic. — Cena: 8 broš. á 60 din je ca. 480 din, kart. 1280 din.

— MOJCA POKRAJČULJA — Koroška pripovedka
— Ela Peroci — KJE SO STEZICE
— Erna Starovasnik — TOPLI POTOČEK
— Dragan Lukić — DEČKI, DEKLICE IN ODRASLI
— Benjamin Rosin — KDO BO ZATOŽIL
— RUMENI ŽERJAV — Kitajska pravljica
— Pavel Kunaver — PODZEMELJSKE JAME
— Vladimir Nazor — KITAJČKOVO POPOTOVANJE

VIII. MLADI ODER skrbi s svojimi edicijami za repertoar otroških in mladinskih odrov. — Cena: ca. 1300 din.

— ZA CELO LETO — Zbornik iger in declamacij za šolske in pionirske odre (800 str.)
— Jure Kisliger — IZLET

IX. LUTKOVNI ODER polaga temelje slovenskemu lutkovnemu repertoarju. — Cena: ca. 400 dinarjev

— Niko Kuret — KRALJ MATJAZ IN ALENCICA
— Janez Kadiš — PRI JEŽONOVH

X. ZLATA PTICA je elitna zbirka najlepših ljudskih in umetnih pravljic z vsega sveta. — Cena: 4 á 800 din je ca. 3200 din.

— NORVEŠKE PRAVLJICE I.
— NORVEŠKE PRAVLJICE II.
— MADŽARŠKE PRAVLJICE
— NOVOGRŠKE PRAVLJICE

XI. ANTIČNE PRAVLJICE ca. 2000 din (Izidejo v začetku leta 1961)

XII. SINJI GALEB je najbolj popularna zbirka za mladino od 10 do 14 let. Letno izide v njej osem knjig. — Cena: 8 broš. á 150 din je ca. 1200 din, kart. 2400 din.

— Prežihov Voranc — SOLZICE

— Mark Twain — PUSTOLOVŠČINE TOMA SAWYERJA I. del
— Mark Twain — PUSTOLOVŠČINE TOMA SAWYERJA II. del
— Danko Oslak — MODRA OKNA
— R. I. Fraerman — AVSTRALSKI PES DINGO
— Vid Pečjak — DREJČEK IN TRIJE MARSOVČKI
— Lev Kassilj — ČAROBNA DEŽELA ŠVAMBRANIJA I. del
— Lev Kassilj — ČAROBNA DEŽELA ŠVAMBRANIJA II. del

XIII. KNJIŽNICA ZA ŠOLARJE prinaša obsežna dela za mladino od 10 do 14 let. — Cena: 10 á 600 din je ca. 6000 din.

— Vera Albreht — MLADOST POD GORJANCI
— Tone Selškar — ZBRANO MLADINSKO DELO v 3 knjigah
— Milvoj Matošec — PO SLEDI LADIŠKEGA DNEVNIKA
— Ludvik Aškenczi — ETUDE
— Marie Majerova — AFRISKI UTRINKI
— Ferdo Godina — MOŽ S SREČO NA MEHURČKIH
— Vesna Parun — ZLATA SKRINJA
— Matelj Bor — SRAČJE SO DIŠČE
— France Bevč — MLADOST MED GORAMI

XIV. KONDOR je zbirka najboljših del iz domače in svetovne književnosti. Posebej dobrodošla je dijakom pri pisanju obveznega čtiva. Letno izide v njej osem zvezkov. — Cena: 9 broš. á 150 din je 1350 din, 9 kart. á 360 din je 3240 din.

— Boccaccio — DEKAMERON
— Miroslav Krleža — BALADE PETRICE KEREMPUHA

— Josip Jurčič — DESETI BRAT
— M. de Montaigne — ESEJI
— Izidor Cankar — OBISKI — S POTI
— ŠPANSKE ROMANCE
— UPOR — proza o NOB
— KRI V PLAMENIH — antologija
— Kafka — SPLET NOROSTI IN BOLEČINE

XV. KNJIŽNICA ZA MLADINO prinaša razne novitete in najbolj aktualna dela za mladino. — Cena: 2 á 800 din je 1600 din.

— Thornton Wilder — MARČNE IDE
— Miško Kranjec — ZALESJE SE PREBUJA — Ponatis

XVI. SKOLJKA je najbolj popularna žepna knjižna zbirka za dorasajočo mladino in za odrasle. V njej izide v letu 1960 10 knjig, v letu 1961 pa 12 knjig. — Cena: 10 broš. á 200 din je 2000 din, 10 krt. á 360 din je 3600 din.

Program za leto 1960:
— Anton Ingolič — ČRNI LABIRINTI
— Per Olof Ekström — PLEŠALA JE ENO POLETJE
— Howard Fast — ZADNJA MEJA

— Jože Knaflit — IZDAJALEC GOGO
— Evan Hunter — DŽUNGLA V RAZREDU
— Ernst Glaeser — LETNIK 1902
— André Devigny — NA SMRT OBSOJENI JE POBEGNIL
— Albert Londres — DANTE NI VIDEL NICESAR
— Jack London — HČI SNEGA
— Branko Čopić — NE JOČI BRONASTI STRAŽAR

V letu 1961 bomo izbirali tudi med temi knjigami:

— A. J. Cronin — SPANSKI VRTNAR
— Rihard Brooks — PRODU-CENT
— Džordž Radenković — NEONACIZEM IN HITLERJEV POLITIČNI TESTAMENT
— D. P. Wilson — MOJH SEST KAZNJENCEV
— Ferdo Godina — SPOMINI NA PARTIZANSKA LETA
— F. Scott Fitzgerald — VELIKI GATSBY
— J. V. Čujkov — ZACETEK POTI (v dveh knjigah)
— Heinrich Böll — KRUH PRVIH LET
— Aleksej Tolstoj — AELITA
— Guy de Pourtales — CHOPIN ALI PESNIK
— George Howe — ODLOČITEV OB ZORI

Ker hoče SKOLJKA izdajati predvsem aktualno branje, bomo objavljali program največ za 3 do 4 knjige naprej.

XVII. LEVSTIKOV HRAM je elitna zbirka založbe. V njej izidejo štiri romani na leto. — Cena: 4 á 1240 din je 4960 din.

Program za leto 1960:
— Lesage — ZGODBE GILABLASA DE SANTILLANA
— A. Roothaert — DOKTOR VLIIMMEN
— A. Roothaert — VLIIMMEN CONTRA VLIIMMEN
— A. Roothaert — VLIIMMENOVA DRUGA MLADOST

Program za leto 1961:
— Henrik Willem van Loon — REMBRANDTOVO ŽIVLJENJE IN NJEGOV ČAS
— Igor Newerly — LETA ZORENJA
— Frank Thiess — ČUŠIMA
— Miško Kranjec — VRABCI ali
— Mark Twain — ŽIVLJENJE NA MISSISSIPPIJU

XVIII. GLOBUS je zbirka potpisov. Letno izidejo štiri knjige. — Cena: 4 á 800 din je 3200 din.

— Edmund Hillary — Vivian Fuchs — KRIŽEM PO ANTARKTIKI
— William R. Anderson — NAUTILUS 90 STOPINJ SEVERNO
— Karel Eskelund — GLAVA V TORBI
— Dušan Savnik — AFRIKA

XIX. PRIRODA IN LJUDJE je naslov zbirke, ki združuje dela s področja znanosti, tehnike, vodnike po Sloveniji in priročnike za razne spretnosti in veščine. — Cena: 8 á 800 din je ca. 6400 dinarjev.

— France Križanič — KRIŽEM PO MATEMATIKI
— R. E. Peierls — ZAKONI NARAVE I. in II. del
— Fran Dominko — ASTRO-NOMIJA
— Walt Disney — MOJ PRIJATELJ ATOM
— M. Vasiljev, S. Guščev — REPORTAŽA IZ XXI. STOLETJA
— E. Aisberg — RADIO
— Božo Škerlj — MISLEČI DVONOŽEC
Vodniki po Sloveniji: 4 á 300 din je ca. 1200 din.
— Pavel Kunaver — CERKNIŠKO JEZERO
— France Planina — SOŠKA DOLINA
— Karel Dobida — VODNIK PO NARODNI GALERII
— Anton Ramovš — GEOLOŠKI SPREHODI V LJUBLJANSKO OKOLICO

Priročnik: 4 á 300 din je ca. 1200 din
— M. Bajd — PRIROČNIK ZA FOTOGRAFE
— A. Kostić — MED IGRO IN FIZIKO
— V. Naglič — POMORSKA SLOVENSČINA
— P. Trifunović — SAHOVSKA ZACETNICA

XIX. IZ ŽIVLJENJA RASTLIN IN ŽIVALI TER SVETA MINERALOV je sistematično urejevana zbirka, ki bo polagoma zajela vso živo in neživo naravo. — Cena: 5 á 900 din je ca. 4500 dinarjev.

— Ernest Mayer — NASE ALPSKE CVETLICE
— J. Hadži, J. Matjašič, K. Tarman — NEVRETEČARJI
— Valerija Osterc — MINERALOGIJA
— Anton Ramovš — GEOLOGIJA
— Leon Detela — USVAJANJE NEŽIVEGA SVETA

XX. SIGMA je zbirka strokovnih, a poljudno pisanih del s področja matematike. — Cena: 4 á 400 din je ca. 1600 din.

— France Križanič — ELEKTRONSKI RAČUNALNIKI
— Oto Sajovic — AKSONOMETRIJA
— Ivan Vidav — SODOBNA ALGEBRA
— France Križanič — VEKTORJI, MATRIKE, TENZORJI

XXI. ZBIRKA IGRA IN DELO zbirka navodil za gradnjo iz njih cenener tehničnih naprav za razne veščine in ročne spretnosti. Letno izide deset zvezkov. — Cena: 10 á 85 din je ca. 850 dinarjev.

— Jože Prhavic — GLOBUS
— Jože Vedral — EPISKOP
— Miroslav Nikolič — MORŠAKVARIJ
— Janko Koren — BAROMETR
— Marija Vogelnik — MALA GRAFIKA
— Jože Vedral — MIKROFON
— Jože Prhavic — ELEKTRON NA ŽAGICA
— Smiljan Ogorelec — POSISI Z ELEKTRONKO
— Janez Pirnat — MODERNI RANJE GLINE
— Jakica Accetto — SESTALJENJENKE

XXII. KULTURA je knjižna zbirka širokim konceptom, ki združuje tako dela o zaslužnih znanstvenikih, umetnikih in javnih lavcih, kakor njihova najbolj popularna dela. — Cena: 3 á 600 din je ca. 1800 din.

— Mirko Rupel — PRIMTRUBAR
— Vladimir Bartol — POKRETI SLOVENSkih ZNANSTVENIKOV
— Jawaharlal Nehru — PISAR HČERKI

XXIII. LIKOVNI ZVEZKI prinašajo dela s področja umetnostne zgodovine. — Cena: 4 á 300 din je ca. 1200 din.

— Luc Menaše — HOLANDESKA SLIKARSTVO
— Ljerka in Luc Menaše — IVANA KOBILICA
— Emilijan Čevc — PANJSKI KONČNICE
— Jože Kastelic — NASTANI UMETNOSTI
— Melita Stele — IVAN GELHAR

XXIV. LEKSIKONI IN PRIROČNIKI Posebne izdaje v šolskem programu 1960/61 bodo: mladinski leksikon

— MLADI VEDEZ, ki bo obsegal približno 300 strani in bo v obliki galilejskega formata in bo v celoti opremljen s štirbarvnimi ilustracijami. Priloženih tudi osem zemljevidov, bodo tiskani v šestbarvni tisku.
— DRUŽBENO-POLITIČNI PRIROČNIK
— LJUBLJANA V ILEGALNOSTI

XXV. ZBIRKA POMOŽNIH UČBENIKOV
— Lino Legiša — PISANJE LOKA

XXVI. Cene za liste, ki bodo izhajali kot do sedaj, so:
— CICIBAN 35 din
— PIONIR 50 din
— PIONIRSKI LIST 15 din
— MLADINA 15 din

PS: Vse cene za knjige, razen za zbirke SINJI GALEB, KOLEŠAR, ČEBELICA, ZLATA PTICA, GLOBUS, SKOLJKA, LEVSTIKOV HRAM so bližnje!

EMKA ZALOŽBA
MLADINSKA KNJIGA
LJUBLJANA
Tomšičeva 2
Poštni predal 367 — Tekoči račun 600-70/1-67